

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Рада молодих учених Університету Ушинського

Історико-філологічний факультет

Кафедра всесвітньої історії та методики її навчання

«ІСТОРИЧНА НАУКА В УМОВАХ ВІЙНИ ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ»

25 квітня 2025 року

Збірник матеріалів

Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

Одеса

УДК 930.2 + 930.85 + 94
I-90

DOI: <https://doi.org/10.24195/978-617-7790-55-5-2025>

*Рекомендовано вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол №17 від 26 червня 2025 р.)*

Рецензенти:

Гончарук Т. Г. – доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України та спеціальних історичних дисциплін Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Атаманюк З. М. – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського».

Історична наука в умовах війни очима здобувачів вищої освіти та молодих І-90 учених : збірник матеріалів Всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2025. 117 с.

ISBN 978-617-7790-55-5

До збірника увійшли матеріали всеукраїнської наукової конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених, присвяченої дослідженню наступних концептуальних питань сучасної історичної науки: методологія та історіографія історичних досліджень, головні аспекти розвитку суспільств Стародавнього світу та Середніх віків, проблеми Нової та Новітньої історії, концепт історичної пам'яті в умовах війни, історія міжнародних відносин, історія військової справи.

Матеріали, подані у збірнику будуть корисними для науковців, освітян та всіх хто прагне вдосконалити освітній процес та сприяти розвитку сучасної історичної науки.

УДК 930.2 + 930.85 + 94

Рибак О. В. Евакуація британських та французьких військ з Дюнкерка (1940 р.)	53

Концепт історичної пам'яті в умовах війни

Маціборко Є. О. Трансформація історичної пам'яті Греції під час боротьби за незалежність	58
Окорокова В. В. Memory as a social phenomenon in the history of Paul Ricoeur	64

Історія міжнародних відносин

Малога О. А. Зовнішньополітична стратегія Данії в епоху наполеонівських війн (1799-1814)	69
Руденко А. О. Причини Індо-Пакистанського конфлікту	75
Набока О. В., Черкащенко О. О. Політика США у корейській державі Чосон під час японсько-китайської війни 1894 – 1895 рр.	78
Яворська Т. В. The Expression of Confucian Ideology in China's Foreign Policy	83

Історія військової справи

Атмажов О. Ю. Армія держави Чосон	88
Сотніченко О.В. Розвиток артилерії в армії Наполеона (1799-1815)	97
Ткаченко В. В. Використання бойових слонів у військовій тактиці на території Стародавнього Сходу	101
Янак Д. Важкі танки Вермахту	105
Інформація про авторів	112

Certain Products of Colombia, Haiti, and Venezuela, Affairs in the Samoan Islands, Appendix I. 1894. P. 29 – 30.

Яворська Т. В.

The Expression of Confucian Ideology in China's Foreign Policy

The history of China is inextricably linked with the history of the emergence and development of Confucianism, its influence on both domestic and foreign policy. Today, one can increasingly hear messages from Chinese officials in the direction of Confucian ethics, which indicates its fundamental influence on the ideology of the country as a whole. It is enough in this case to recall the "Five Principles", on the basis of which the PRC established relations with many countries of the world. Guided by the ideology of good neighborliness, China's foreign policy towards its neighbors has achieved significant global success. The main state policy of the PRC is to firmly adhere to openness to the outside world, actively develop cooperation with all countries on the basis of equality and mutual benefit.

According to Salata O., the processes of China's historical development at the present stage have shown the viability of the basic civilizational structures and principles. China has accepted the challenge posed by time, solved numerous problems of an economic and social nature, and has become one of the largest world powers. China, using traditional principles and forms of achieving world experience in its development, has preserved its own national features of a unique Eastern civilization. It is also worth noting the fact that the influence of Confucianism (as a philosophy and as a religion) is very significant. It covers all spheres of the state's life: politics, economics, and the social sphere. It is obvious that it is the special worldview of the Chinese population that has become the foundation for such rapid progress of the PRC on the world stage. And this worldview is built precisely on Confucianism, on various concepts introduced by Confucius. And the conservatism of the Chinese and their devotion to traditions allows them to preserve everything that Confucius gave them [4,

p. 295]. Chinese diplomacy is based on the art of negotiation, which is deeply embedded in the culture, given the historical traditions and peculiarities of the development of China [3, p. 27].

As noted by Shulyka A. and Tymchenko M., in the 20th century, Chinese communist leaders criticized Confucianism as "feudal", which led to the implementation of many anti-Confucian campaigns, for example, the New Culture Movement of the 1910s-20s and the "Critique of Lin Biao and Confucius" of 1973-1974. During the Cultural Revolution, Confucianism was seen as an obstacle to the development of communism. But in 1979, Deng Xiaoping initiated a policy of openness. Along with the process of liberalization, temples and monasteries were also opened, and scholars were allowed to study Confucianism as a philosophical system. Confucianism was legitimized as part of traditional Chinese culture [5, p. 81].

Confucius promoted the idea of harmony and a harmonious society, which means a world full of differences and contradictions, where the righteous person balances to achieve harmony. The "harmonious socialist society", as part of Hu Jintao's concept of scientific development, served the government's goal of creating a xiaokan society in which people can live relatively comfortably. The White Paper on Peaceful Development issued by the Chinese government states that "harmony as the building of a peaceful and prosperous world is the ultimate goal of China's development" [5, p. 84].

Danilchenko O. S., speaking about historical memory in modern China, notes that a significant role in the process of developing foreign policy concepts and formulating China's international legal position is played by the system of spiritual culture inherent to this civilization. Although Chinese society has long not cultivated any trust in law as a means of ensuring social order and justice (traditional Chinese culture has emphasized adherence to moral and ethical categories, the search for harmony, and submission to the natural order since ancient times), as stated by professors of international law He Zhipeng and Sun Lu, Chinese civilization over the millennia and the process of

modernization of China over more than a century have not only formed a culture that nourishes and enriches the Chinese theory of international law, but also laid the academic foundation for the development of the Chinese theory of international law [1, pp. 117-118].

Let us return to the Five Principles. After the conflict between China and India over Tibet that began in 1949, relations were normalized in 1954 with the signing of the India-China Agreement on Tibet. This agreement proclaimed the principles we have noted: mutual respect for territorial integrity and sovereignty, non-aggression, non-interference in each other's internal affairs, equality and mutual benefit, and peaceful coexistence. China believes that the Five Principles should be applied not only between China and India, but also in broader international relations. The Five Principles of Peaceful Coexistence represent a single whole in which everything is interconnected, complementary, and inseparable. Mutual respect for sovereignty and territorial integrity, mutual non-aggression, non-interference in each other's internal affairs - these three principles are the most basic norm for resolving interstate political relations.

Modern scholars distinguish the directions of international policy based on traditional concepts:

- China believes that the priority for the international community is to build a kind of "international law" as a basis for international law, which will serve the common goals of peace, development and cooperation;

- the second direction is that China intends to participate in the formulation of international law through the UN General Assembly, which is considered a forum where the voice of the Third World can and should be heard. According to Chinese international lawyers, the resolutions of the General Assembly are an authentic interpretation of the provisions of the UN Charter, especially those adopted unanimously; and the most obvious influence of these resolutions on the development of international law is their evidentiary value in the formation of customary international law;

- in the context of the influence of the philosophical factor, one cannot fail to mention the Confucian concept of “face” (面子), that is, the image and reputation of the country at the global level, which is extremely important for China to formulate its international legal position. In the modern political and information environment, this is of particular importance, because any serious mistake (“loss of face” 丢面子) made by China in the international arena can undermine the legitimacy of the leadership within the country, as well as jeopardize the implementation of many initiatives designed for decades to come. Therefore, in many complex international legal issues, China is looking for opportunities to offer its own vision of any possible situations and events without “losing face” [1, p. 119].

In the past and in the present, the main concept of the political and philosophical thought of China is He (peace). The Chinese government strives to emphasize the concept of "harmonious peace" and direct it to the gradual rise of China. Respect the diversity of the world, promote the democratization of international relations and try to ensure a peaceful international environment and a good environment in the region. This means the prerequisite and goal for the Concept of "Harmonious World". in the concept of "harmonious peace" and "five principles" the opinion about benevolence towards neighbors as the most valuable quality of the state is embodied. Sincerity and honesty in relations with neighbors is the basis of the state. Mutual benefit with neighbors is the morality of the state. Condescension to ensure stable relations with neighbors is a spiritual component of the state.

Література

1. Данильченко О. С. Роль історичного та філософського факторів у формуванні міжнародно-правової доктрини КНР. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Юриспруденція. 2023. № 62. С. 116-120.

2. Заліська М. В. Вплив конфуціанства на розвиток культури Китаю. *Сходознавство. Актуальність та перспективи: тези доп. І Міжнар. наук.-метод.*

конф., Харків, 20 берез. 2020 р. Харків: Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди, 2020. С. 134–135.

3. Лікарчук Д. С. Зовнішня політика Китаю: конфлікти, перспективи, нові сценарії. *Регіональні студії*. 2021. Вип. 25. С. 26-32.

4. Салата О. О. Реалізація ідей конфуціанства в глобальному світовому просторі. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. 2013. Вип. 36. С. 291-296.

5. Шуліка А. А., Тимченко М. М. Роль конфуціанства в політичній сфері сучасного КНР. *Політикус*. 2022. Вип. 2. С. 80-85.

Наукове видання

**«ІСТОРИЧНА НАУКА В УМОВАХ ВІЙНИ ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА МОЛОДИХ УЧЕНИХ»**

Збірник матеріалів

Всеукраїнської наукової конференції
здобувачів вищої освіти і молодих учених

м. Одеса, 25 квітня 2025 р.